

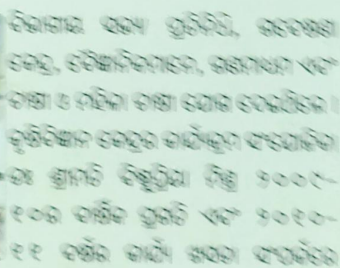
ଦୃଷ୍ଟି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

A Quarterly Newsletter of KVK, GAJAPATI, ODISHA

2004-2-2

ଶତାବ୍ଦୀ - ୧୧ ୨୦୧୦

“ଆଦିତିଆ ପ୍ରତିପଦିକା ଉତ୍ସବ”
ଆହୁରିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ପଢ଼ନ୍ତୁ ପ୍ରଚଳକ

[illegible]

କିନ୍ତୁ ଚାନ୍ଦର, ଦୁଇଦିନି ଏହା ପୁଣି ଚନ୍ଦ୍ର ଉପେକ୍ଷ କରନ୍ତା ଯୋଗପାଉଛନ୍ତି । ଖାଲିକିଏ ଏହି ଉପେକ୍ଷରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ବରଂ ଚନ୍ଦ୍ର କୃଷିବିଜ୍ଞାନ ଚନ୍ଦ୍ର ପୋ ଏହି ଆହୁଣା ଚନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କ ଉପ ଯୋଗଯୋଗ କରି ଆଦିତ୍ୟ ଉପରିଭାଗ କପୁର ଚିତ୍ରରେ ପ୍ରଦେଶ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ଚନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ଚାନ୍ଦ କୃଷି ଯୋଗ ମଧ୍ୟ ଗଠନ କରାଯାଇଛି ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ଉପେକ୍ଷାଯୋଗୀ କ୍ଷୀରକୃଷିର ଦୁଇ ପ୍ରକାର ପୋ କୃଷି ଯୋଗୀ ଯୋଗ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଯୋଗୀ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଚାନ୍ଦର ଚିନ୍ତା ଚନ୍ଦ୍ର ଚାନ୍ଦର କପୁର କୃଷିବିଜ୍ଞାନ ଚାନ୍ଦର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ଯୋଗୀ ଦିଆଯାଇଛି ଯାହାଦ୍ୱାରା ଚାନ୍ଦର ପ୍ରାୟ ୩୦ ୦ ଏକକରୁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ ଚାନ୍ଦର ଚିନ୍ତା ଚନ୍ଦ୍ର ଉପେକ୍ଷ କରନ୍ତା ଯୋଗପାଉଛନ୍ତି ।

କାଜୁବାଦାମର ସମନ୍ୱିତ ଖାଦ୍ୟସାର ପରିଚାଳନା

ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲା କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ରାୟଗଡ଼ା ବ୍ଲକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପଦ୍ମପୁର ଗ୍ରାମରେ କାଜୁ ଫସଲର ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସମନ୍ୱିତ ଖାଦ୍ୟସାର ପରିଚାଳନା ଉପରେ ଆଗୁଆ ଧାତି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା । ଗଛପ୍ରତି ୧୫ କେଜି କମ୍ପୋଷ୍ଟ ଖତ, ୫୦୦:୧୨୫:୧୬୫ ଗ୍ରାମ ଯବସାରଜାନ, ଫସଫରସ୍ ଓ ପଟାସ ସାର ଏବଂ ଅଣୁସାର ବୋରାକୁ ୨ ମି.ଲି.

ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରାଯିବା ଦ୍ୱାରା ଗଛପ୍ରତି ୬ କେଜି କାଜୁ ଅମଳ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ପୂର୍ବରୁ ଅତିବେଶୀରେ ଗଛପ୍ରତି ୩.୫ କେଜି ଅମଳ କରୁଥିଲେ । ଏହି ସଫଳତାରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ୨୦୦୮-୧୦ ମଧ୍ୟରେ ୫୦୦ ରୁ ଅଧିକ କାଜୁଚାଷୀ ଫସଲରେ ସମନ୍ୱିତ ଭାବେ ଖାଦ୍ୟସାର ପ୍ରୟୋଗ କରୁଛନ୍ତି ।

କୃଷକମେଳା ଓ କୃଷି ପ୍ରଦର୍ଶନୀ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତି ଦ୍ୱାରା ଏକ କୃଷକମେଳା ତା. ୨୫.୩.୧୦ରେ ରା.ଉଦୟଗିରିଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ମେଳାରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ବୈଷୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସଂପ୍ରସାରଣ ପୁସ୍ତିକାମାନ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭାଗୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଯୋଗଦେଇ ସେମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ବିଷୟରେ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଅମଳ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଜିଆଖତି ବ୍ୟବହାର, ସନ୍ତୁଳିତ ଖାଦ୍ୟସାର, ସମନ୍ୱିତ ରୋଗ ପୋକ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି, ଛତୁଚାଷ, ମହୁଚାଷ ଆଦି ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂଯୋଜିକା ତଥା ମିଶ୍ର ପୌରହିତ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ଲକ୍ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ ତଥା ବନ ସଂରକ୍ଷକ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଅଥିଥି ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ଏମାନେ କହନ୍ତି -

ଜିଆ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ଗୁଣାତ୍ମକ କମ୍ପୋଷ୍ଟ ଅତି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ

ଉଦୟଗିରି ବ୍ଲକ୍‌ର ଲୁବୁରସିଙ୍ଗ୍ ଓ ଶବରପଲ୍ଲୀ ଗ୍ରାମରେ ପାରମ୍ପରିକ ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଖତର ମାନ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତି ଦ୍ୱାରା

ସ୍ୱଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସିମେଣ୍ଟ ନନ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରି ଜିଆ ଦ୍ୱାରା ଉନ୍ନତ ଗୁଣାତ୍ମକ ଖତ ପ୍ରସ୍ତୁତିର କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ଚାଷୀମାନେ ଉନ୍ନତ ଜିଆଖତ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ୪ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଘନମିଟର ଜିଆ ଖତ ପ୍ରସ୍ତୁତି କୁଣ୍ଡରୁ ହାରାହାରି ୩ କୂଣ୍ଡାଲ ଖତ ଏବଂ ୫ କେ.ଜି. ଜିଆ ଅମଳ କରିପାରିଛନ୍ତି । ଜିଆ ଖତକୁ ପନିପରିବା ଚାଷରେ ବ୍ୟବହାର କରି ଚାଷ ଖର୍ଚ୍ଚ କମାଇବା ସହ ଜିଆକୁ କିଲୋଗ୍ରାମ ପ୍ରତି ୩୦୦ ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରି କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ କୁକୁଡ଼ା ଖାଦ୍ୟର ବିକଳ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ସହଜ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଗୋସମ୍ପଦପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହି ଗ୍ରାମାମାନଙ୍କରେ ଜିଆ ଖତ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ବ୍ୟବହାର ଯଥେଷ୍ଟ ଆଦୃତ ଲାଭ କରିଛି ।

ଦୂରଶିକ୍ଷା ଓ ଇ-କୃଷି ସନ୍ଦେଶ ସେବା

ଚାଷୀମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଓ ସଂପ୍ରସାରଣ ପୁଷ୍ଟିକା ପହଞ୍ଚେଇବା ପାଇଁ ଦୂରଶିକ୍ଷା ଓ ଇ-କୃଷି ସନ୍ଦେଶ ସେବା କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ରା.ଉଦୟଗିରି ପକ୍ଷରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଏହି ସେବା ମାଧ୍ୟମରେ ୨୦୦ରୁ ଅଧିକ ଚାଷୀ ବିଭିନ୍ନ କୃଷି ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଧନ୍ଦା ଉପରେ ନିୟମିତ କୃଷିବାର୍ତ୍ତା ପାଇପାରୁଛନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ଚାଷୀ ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ପରାମର୍ଶ ସମ୍ପର୍କରେ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ପାଇ ନିଜ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରୁଛନ୍ତି । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଚାଷୀମାନେ ଗୋପାଳନ, ମହୁଚାଷ, ଫଳଚାଷ, କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ, ଧାନଚାଷ, ପନିପରିବା ଚାଷ ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ନାମ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରିପାରିଛନ୍ତି । ପାଠ୍ୟଖସଡ଼ା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିବା ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମାରୋହରେ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ବଣ୍ଟନ କରାଯିବାର ଆୟୋଜନ କରାଯାଉଛି ।

ମକା ଓ ଅଳସୀ ଡାଙ୍ଗର ସଦୁପଯୋଗ - 'ପିଙ୍ଗିରି ଛତୁଚାଷ'

ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାରେ ମକା ଓ ଅଳସୀ ବହୁଳ ଭାବରେ ଚାଷ କରାଯାଏ । ଅମଳ ପରେ ମକା ଓ ଡାଙ୍ଗ କୌଣସି କାମରେ ନଲାଗି ନଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଡାଙ୍ଗର ସଦୁପଯୋଗ ଓ ମହିଳାମାନଙ୍କର ସଶକ୍ତିକରଣ ପାଇଁ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ ଶିବିରପଲ୍ଲୀରେ ଓ ଗୋବିନ୍ଦପୁର ଗ୍ରାମଠାରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ମହିଳାଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ ଛତୁମଞ୍ଜି ଓ ଜରି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପିଙ୍ଗିରି ଛତୁଚାଷ କରି ମହିଳାମାନେ ମାତ୍ର ୪୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତି ବେଡ଼ରୁ ହାରାହାରି ୧.୨ କେଜି ଛତୁ ଅମଳ ପାଇଥିଲେ ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ ୬୦ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଖର୍ଚ୍ଚର ପରିମାଣ ବେଡ଼ ପିଛା ମାତ୍ର ୨୦ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ପରିବାରିକ ଆୟ ବଢିବା ସହ ଅବସର ସମୟ ମଧ୍ୟ ବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରିଛି ।

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ବୈଷୟିକ ସମ୍ବାହ ପାଳନ

ଆଧୁନିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳର ବହୁଳ ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ରା.ଉଦୟଗିରି ପକ୍ଷରୁ ତା. ୦୪.୦୧.୧୦ ରୁ ୧୦.୧.୧୦ ମଧ୍ୟରେ ଗୋବିନ୍ଦପୁର, ସିକୁଳିଦତର, ନିବରତା, ଶବରୀପଲ୍ଲୀ, ସୁଷୁରୁବା, ପି.ଅନ୍ତରତା ଗ୍ରାମଠାରେ କୃଷି

ବୈଷୟିକ ସମ୍ବାହ ପାଳିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ବାହରେ ଶୋଭାଯାତ୍ରା, କୃଷକମେଳା ତାଲିମ୍, କୃଷକ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଆଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ୫୦୦ ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଚାଷୀ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଭାଗ ନେଇ ଆବଶ୍ୟକ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ ଓ ତାଲିମ୍ ପାଇବା ସହ ସେମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ କୃଷିଭିତ୍ତିକ ସମସ୍ୟା ଆଲୋଚନା କରି ଆବଶ୍ୟକ ପରାମର୍ଶ ପାଇଥିଲେ ।

‘ଚିଲିକା’ ମାଣ୍ଡିଆର ନୂଆ ଉନ୍ନତ କିସମ ଚାଷୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦୃତ

ଖରିଫ୍ ୨୦୦୮ ଓ ୨୦୦୯ରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତି ଦ୍ୱାରା ଉଦୟ କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ମାଣ୍ଡିଆର ଉନ୍ନତ କିସମ ‘ଚିଲିକା’ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମତା ହେତୁ ଚାଷ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମତା ଯୋଗୁଁ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ଆଦୃତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଏକର ପିଛା ବିହନ ୪ କେ.ଜି., ସାର ୫୦:୪୦:୨୫ କେ.ଜି. ଯବକ୍ଷାରଜାନ, ଫସ୍ଫରସ୍ ଓ ପଟାସ୍ ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ଖତ (୨

ଟନ୍) ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଦ୍ୱାରା ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଅମଳ ଏକର ପିଛା ହାରାହାରି ୬.୪ କିଣ୍ଟାଲ୍ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ପାରମ୍ପାରିକ ବିହନ ଓ ଚାଷ ପଦ୍ଧତି ଯୋଗୁଁ ଚାଷୀମାନେ ଅତିବେଶୀରେ ଏକର ପିଛା ୪ କିଣ୍ଟାଲ୍ ଅମଳ କରୁଥିଲେ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଏକର ପ୍ରତି ହାରାହାରି ଅମଳ ୬୦ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବାରୁ ଚାଷୀମାନେ ମାଣ୍ଡିଆ ଫସଲରୁ ଅଧିକ ଲାଭାଂଶ ପାଇ ପାରିଛନ୍ତି, ଯାହା ସେମାନଙ୍କର ପାରିବାରିକ ଆୟବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିଛି ।

ବିଶେଷ ସଂପ୍ରସାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା ବିଶ୍ୱ ପରିବେଶ ଦିବସ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ମହିଳା ଦିବସ ପାଳନ ସହ ମାଟି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରସାର ଅଭିଯାନ ଆୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଶତାଧିକ କୃଷକ ଓ ମହିଳାଚାଷୀ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାନଙ୍କରେ ଖରାଟିଆ ଚାଷର ଗୁରୁତ୍ୱ, ବିହନ ଗଜାର ପରୀକ୍ଷା, ପରିବେଶକୁ ପ୍ରଦୂଷଣମୁକ୍ତ ରଖିବା ପାଇଁ ଜୈବିକ କୀଟନାଶକର ପ୍ରୟୋଗ ଜୈବିକ କୃଷି, ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ସାଇତା ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟର ଯତ୍ନ, ମହିଳାମାନଙ୍କର ପାରିବାରିକ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଛତୁଚାଷ, କୁକୁଡ଼ା ଚାଷ ଓ ମହୁମାଛି ପାଳନ ଏବଂ ଶ୍ରମଲାଭ୍ୟ ପାଇଁ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷୁଦ୍ର ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ବ୍ୟବହାର ଆଦି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ କୃଷିବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଆଦୃତ ହୋଇପାରିଛି ।

ପ୍ରକାଶକ ଓ ମୁଖ୍ୟ ସଂପାଦକ : ଡଃ ଶ୍ରୀମତୀ ବିଷ୍ଣୁପ୍ରିୟା ମିଶ୍ର
ସମ୍ପାଦକ : ଶ୍ରୀ ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା
ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ : ଶ୍ରୀ ଡେଭିଡ୍ ଜେମ୍ସ ବାଗେ,
ଶ୍ରୀ ବିମାନ ରଞ୍ଜନ ବେହେରା,
ଶ୍ରୀ ମାନସ ରଂଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ

ପ୍ରାପ୍ତେଷୁ

ଯୋଗାଯୋଗ : କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତି, ରା.ଉଦୟଗିରି - ୭୬୧୦୧୬
ଫୋନ୍ - ୦୬୮୧୭୨ - ୪୦୩୬୨
Email : gajapatikvk@yahoo.co.in